

ΓΙΑΓΚΟΣ Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΟΛΩΝΙΚΟΝ)

(Ὁ Henryk Sienkiewicz εἶνε ὁ δημοτικώτερος ἴσως τῶν συγχρόνων Πολωνῶν μυθιστοριογράφων. Ἦνεν εἰς ἄκρον θετικιστής, ὁ δὲ θετικισμὸς του συγχρινᾶται μετὰ τοῦ ῥωμαντισμοῦ. Ἀγαπᾷ ὑπερβαλλόντως τοὺς πτωχοὺς, τοὺς τεθλιμένους καὶ ἐν γένει πάντα ἀπόκληρα τῆς κοινωνίας, ἀρέσκειται δὲ τὰ μάλα νὰ σκιαγραφή τὸν χαρακτήρα τῶν Πολωνῶν χωρικῶν. Ὁ Sienkiewicz ἐγεννήθη τῷ 1845, ἐσπούδασε δὲ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Βαρσοβίας. Ἐν ἔτει 1876 μετέβη εἰς Καλιφορνίαν, ὅπουθεν ἐστράτευεν ἐπιστολιμαίως διατριβὰς περὶ τοῦ Νέου Κόσμου εἰς διαφόρους ἐφημερίδας τῆς πατρίδος του. Πρὸ δωδεκαετίας περίπου ἐξέδοτο συλλογὴν διηγημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Pisma». Εἰς τὴν γόσησαν γραφίδα τούτου ὑφείλομεν τὸ ἀριστον καὶ συγκινητικώτατον διήγημα «Διὰ τὸν καθημερινὸν ἄρτον» ὡς καὶ τὸ «Διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου» ὑπερμεταφράσθη εἰς πολλὰς γλώσσας. Τοιοῦτος ὁ Πολωνὸς συγγραφεὺς, οὗτινος πρῶται ἡμεῖς, ἴσως, παρουσιάσομεν ἔργον ἐν μεταφράσει εἰς Ἑλληνικὰς ἀναγνώστας. Τὰ νῦν οὗτος διαμένει ἐν Βαρσοβίᾳ ἐκδίδων ἐφημερίδα πολιτικοφιλολογικὴν).

Ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀτελὲς καὶ καχεκτικόν. Αἱ γειτόνισσαι συνθηροῖσθον περὶ τὴν κλίνην καὶ ἐκίνουν ἀμφιδόλως τὴν κεφαλὴν, παρατηροῦσαι ἐκ περιτροπῆς τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδίον. Ἡ σίζυγος τοῦ σιδηροργοῦ, ὡς μᾶλλον πεπειραμένη μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἤρξατο νὰ παρηγορῇ τὴν λεχῶ.

«Κάνε κουράγιο, δὲν ἔχεις τίποτα» εἶπε «τώρα θὰ πάω ν' ἀνάψω μὴ λαμπάδα στὴν Παναγία» εἶτα ἀποτεινομένη σιγανῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὰς ἄλλας γυναῖκας «ἦτανε γραφτὸ τῆς καυμένης· ἔμελλε κάνομε καλά νὰ τοὺς ἐτοιμάσοιμε γιὰ τὸν ἄλλον κόσμον, μάλιστα νὰ στείλομε καὶ γιὰ τὸν παπᾶ νὰ τὴν κοινωνήσῃ».

«Ναί, καὶ νὰ βαπτίσουμε καὶ τὸ παιδί» προσέθηκεν ἄλλη «γιατ' εἶνε ἁμαρτία καὶ σὲ μὰς ν' ἀφήσομε νὰ πεθάνῃ ἀβάπτιστο τὸ παιδί, ὡς Τούρκος».

Ἐνῶ ὠμίλει, ἦναψε μίαν λαμπάδα, ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς τὸ νεογνόν, καὶ ἐρράντισε τὸ πρόσωπόν του δι' ἠγιασμένου ὕδατος· κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον ἐψιθύρισε τὰ ἑξῆς:

«Ὡς βαπτίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ σὲ ὀνομάζω Γιάγκο» εἶτα δὲ προσέθηκε «τώρα φύγε, ψυχὴ ἁγία, ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον καὶ πύγαινε εἰς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἦλθες. Ἀμήν.»

Ἡ ἁγία ὁμως ψυχὴ, δὲν εἶχε τόσον διάθεσιν νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸν κόσμον τρυττον, ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἤρχιζε ν' ἀνθίσταται μεθ' ἑαυτῆς τῆς δυνάμεως τῶν ποδῶν καὶ νὰ κλαυθμυρίζῃ, ἀλλὰ κατὰ τρόπον τόσῳ ἀθθενικόν, ὥσται αἱ γειτόνισσαι ἐνόμισαν ὅτι εἶχον πρὸ αὐτῶν νεογέννητον γατάκι.

Ἐστειλαν καὶ προσεκάλεσαν δι' ἀμάξης τὸν ἱερέα, ὅστις ἀφ' οὗ ἐπετέλεσε τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα ἀνεχώρησε. Καὶ ἡ μήτηρ ἀφ' ἐτέρου, ἀντὶ ν' ἀποθνήσκῃ ἤρχισε βαθυμδὸν ν' ἀναλαμβάνῃ, μετὰ

μίαν δὲ ἑβδομάδα ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐργάζεται.

Ἡ ζωὴ τοῦ παιδίου καθίστατο ὁσημέραι προβληματικὴ. Ἐνόμιζε τις ὅτι μόλις ἀνέγνευεν· ὅταν ὅμως, εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν, ἐφώναξεν ὁ κοῦκος τρεῖς ἀπὸ τῆς στέγης τῆς καλύβης — πρᾶγμα θεωρούμενον ὡς καλὸς οἰωνὸς παρὰ τοῖς δεισιδαίμοσι Πολωνοῖς — ἤρχισε νὰ καλλιτερεύῃ ἡ ὑγεία του καὶ οὕτως ἐβίβασε τὰ δέκα ἔτη. Ἦτο ὑπὲρ τὸ δέον ἰσχνὸν καὶ καχεκτικόν, εἶχε σῶμα κυρτόν, καὶ παρειὰς κοίλας. Ἡ φαίς του κόμην του ἐβίβασεν ἀνωθεν τῶν ζωπρῶν καὶ προεχόντων ὀφθαλμῶν του, οὓς προσήλου τοιοῦτοτρόπως εἰς πᾶν μέρος, ὥσει ἐβλεπε πρᾶγμα τι ἀόρατον τοῖς ἄλλοις.

Ἐν καιρῷ χειμῶνος εἶπε πλυσίον τῆς ἐστίας, ὅπως θερμάνῃ τὰ ῥιγῶντα μέλη του, οὐχὶ δὲ σπανίως ἐκλαίεν, ὁσάκις ἡ «μὰνα του» δὲν εἶχε τι ἐν τῇ χύτρᾳ. Τὸ θέρος, ἔτρεχε τῆδε κάκεισε μὲ τὸ μόνον διάτρητον ὑποκάμισόν του, δεδεμένον περὶ τὴν σφῆν διὰ μανδηλίου, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν ἔφερε πεπαλαιωμένην ψάθαν, διὰ τῶν ὀπῶν τῆς ὁποίας, προέβαλλεν ἡ ἀτμηλάντος κόμην του. Ἡ πτωχὴ μήτηρ του, ἥτις ἐδίου ὑπὸ ξένην στέγην δίκην χελιδόνος, ὅπως ἀνταποκρίνυτε εἰς τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας, τὸν ἠγάπα ἀναμφιδόλως, πολλὰκις ὁμως τὸν ἐκολάφιζε, πάνποτε δὲ τὸν ἀπεκάλει «παληόπρωμα». Εἰς ἡλικίαν ὀκτῶ ἐτῶν ἤρχισε νὰ ἐργάζεται ὅτε μὲν ὀδηγῶν τὸ ποιμνιον ἀνά τὰς κλιτύς τῶν λόφων, ὅτε δὲ πορευόμενος εἰς τὰ δάση ὅπως συλλέξῃ μύκητας ὁσάκις δὲν εἶχον ἄλλο τι νὰ φάγοι. Ἄν ποτε δὲν ἐγένετο βορὰ τῶν λύκων κατὰ τὰς ἐκδρομὰς ἐκεῖνας, τοῦτο πρωτίστως ὠφείλετο εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν. Ὡς ὅλα τὰ παιδία τοῦ χωρίου ἔθετε καὶ οὗτος τὸν λιχανὸν εἰς τὸ στόμα του ὁσάκις ἤθελε νὰ ὀμιλήσῃ. Οἱ γειτόνες διετείνοντο ἀπροκαλύπτως, ὅτι δὲν θὰ ἔξῃ ἐπὶ πολὺ ἢ ἂν ἔξῃ θὰ ἦτο βάρος εἰς τὴν μητέρα του διότι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐργάσθῃται περισσότερο.

Ἐν μόνον χαρακτηριστικὸν προτέρημα τὸν διέκρινε. Τις δύναται νὰ εἴπῃ διατὶ ἢ φύσις ἐπρόικισε τοιοῦτο πλάσμα μὲ τοιοῦτο δῶρον. Ἠγάπα τὴν μουσικὴν σχεδὸν μετὰ πάθος. Τῷ ἐφαίνετο ὅτι πανταχοῦ ἤκουε μουσικοὺς τόνους· εἶδεν προσοχὴν εἰς πάντα ἦχον· ὅσῳ δὲ ἐμεγάλωνε τόσῳ περισσότερον ἤξανε καὶ τὸ πάθος του. Εἶτε ἐψύλασσε τὸ ποιμνιον, εἶτε ἐπορεύετο μετ' ἄλλων ὀμηλικῶν του εἰς τὸ δάσος ὅπως συναθροίσῃ καρπούς, πάνποτε ἐπέστρεφεν οἶκοι μὲ κενὰς τὰς χεῖρας τραυλίζων «Νὰ ἰδῆς, μὰνα, τί ὠραία μουσικὴ!» Ἐκανε ἔτσι νὰ — λά... λά... λά...!

Ἐώρα νὰ σοῦ δεῖξω γ' ὡς ἄλλη μουσικὴ, παληόπρωμα!» ἐκραζεν ἡ μήτηρ του θυμωδῶς, τύπτουσα αὐτὸν μὲ τὴν χουλιάρᾳ.

Ὁ μικρὸς δυνατὸν νὰ ἐφώναζε καὶ νὰ ὑπέσχετο ὅτι «δὲν θὰ τὸ ξανακάνῃ περὶ», ὁ νοῦς του ὁμως πάντοτε ἦτο εἰς τὸ δάσος καὶ εἰς τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀναπεμπομένην ἁρμονίαν. Πᾶν, ὅτι ἤκουεν ἦτο δι' αὐτὸν μελωδικόν· αἱ πεῦκαι, αἱ φηγοί, αἱ σμηύδαι καὶ αἱ κίχλαι τῷ ἐφαίνοντο ὅτι ἔψαλλον· ὅλον τὸ δάσος ἔψαλλε· καὶ ἡ ἠχώ ὡς καὶ ἡ ἐν τοῖς λειμῶσι χλόη ἔψαλλον καὶ αὐταί· ὀπισθεν τῆς καλύβης καὶ ἐντὸς τοῦ κήπου τὰ στρουθία ἐτερέτιζον καὶ ἐφρίσσον τὰ κερασόδενα ὑπὸ τὴν πρωϊνὴν αἴθρα. Κατὰ τὰς ἑσπέρας ἤκουε φανταστικὰς φωνάς, ὡς ἀπὸ πλυθοῦσης πόλεως καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ὅλον τὸ χωρίον ἀντήχει ἐκ τῆς ἁρμονίας. Οἱ ὀμηλικὲς του τὸν ἐθαύμαζον, οὐδὲν ὁμως ἤκουον οὕτοι. Ὅτε ἡμέραν τινα τὸν ἐστειλαν ν' ἀπλώσῃ χορτὸν ἐν τῷ ἀλώνιφ, ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ἄνεμος ἐπαίξε μετὰ τοῦ δικράνου του. Ὁ ἐπιστάτης ὅστις τὸν ἐβλεπεν ἰστάμενον ὀκνηρῶς καὶ ἀκούοντα μετὰ προσοχῆς τὸν συριγμὸν τοῦ ἀνέμου, ἤρπασε δερματίνην λωρίδα καὶ κατίφευεν ἐπανεὶλημμένως αὐτὴν ἐπὶ τῶν νῶτων του ὅπως τὸν καταστήσῃ προσεκτικόν εἰς τὸ μέλλον, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἐπὶ τέλους οἱ γειτόνες τῷ ἀπέδωκαν τὸ ἐπώνυμον «Γιάγκος ὁ μουσικός».

Κατὰ τὰς νύκτας, ὁπότε οἱ βάρτραχοι ἐκόαζον, οἱ ἐρωδιὸι ἔψαλλον εἰς τοὺς λειμῶνας καὶ ἐκραζον οἱ ἀλέκτορες ὀπισθεν τῶν φραγῶν, ὁ Γιάγκος ἠγρύπνει προσέχων καὶ ὁ Θεὸς γνωρίζει, τί ἠσθάνετο ἐξ ὅλων τῶν ἀναμίκτων τούτων ἦχων. Ἡ μήτηρ του δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν φέρῃ μαζὺ τῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διότι ὁσάκις ἤκουε παιζόμενον τὸ κλειδόχορδον, ἔστρεφε τὰ νῶτα πρὸς τὴν ἱερὰν Πύλνυ καὶ προσηλοῦτο ὀλοψύχως εἰς τοῦτο, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του προσελάμβανον ἀσυνήθη αἴγλην ὡσανεὶ κατφυγάζοντο ὑπ' οὐρανίου φωτός.

Ὁ κλητῆρ, ὅστις περιεπόλει νύκτωρ εἰς τὸ χωρίον καὶ κατεμέτρα τοὺς ἀστέρας ἢ συνῆπτε χαμπλοφῶδες συνδιαλέξει μετὰ τῶν κύνων, ὅπως διατελεῖ ἐν γρηγόρει, εἶδε πλέον ἢ ἅπαξ τὸ μικρὸν καὶ λευκὸν ὑποκάμισον τοῦ Γιάγκου ἔρπον ἐν τῷ σκότει πλυσίον τοῦ κλητῆρος. Τὸ παιδίον δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς, προσήλου μόνον τὸ οὖς εἰς τὸν τοῖχον.

Ἐντὸς τοῦ οἰνοπωλείου διεσκέδαζον χωρικοὶ μετ' ἐγχωρίων ὀργάνων, ἄδοντες καὶ χορεύοντες, ἐνίοτε δὲ ἠκούετο καὶ κανὲν ἐπιφωνηματικόν. «Οὐ, .. χὰ... χου!» Ἠδύνατο τις ν' ἀκούσῃ τὴν βηματισμοὺς καὶ τὰς βραγχὰς φωνὰς τῶν συγχεομένων μετὰ τῶν μελιχρῶν φθόγγων τῆς βαρβίτου καὶ τοῦ βαρύγδοι·που βιολωντσέλλου. Ὡ, πόσον ἐπεθύμει νὰ εἶχεν ἐν τοιοῦτον ὄργανον, ὅπερ παρῆγε τόσον ὠραίους ἦχους, ἐκεῖνο τὸ μικρὸν τεμάχιον τῆς σανίδος, ὅπερ τοσοῦτο τὸν ἐθεάλε! Ἄλλ' οἶμοι! πῶς νὰ τὸ ἀποκτήσῃ! νὰ κατασκευάσῃ

ἐν μόνος του, ἦτο ἀδύνατον· ἂν τοῦλάχιστον τὸν ἄφρονον νὰ ψαύσῃ ἐκεῖνο ἐπὶ μίαν στιγμὴν. Ἄλλ' ὄχι! μόνον ν' ἀκούῃ τῷ ἦτο ἐπιτετραμμένον, καὶ τοῦτο ἐπρατεύεν, ἕως οὗ ἢ φωνὴ τοῦ νυκτοφύλακος ἐρχομένου ὀπισθεν αὐτοῦ μὲ ἀνημμένον φανόν, τὸν διέκοπτε:—

«Πήγαινε γρήγορα νὰ κοιμηθῆς, δαιμόνιο! ἤ, γρήγορα».

Τότε οἱ γυμνοὶ πόδες τοῦ Γιάγκου ἐτίθεντο εἰς κίνησιν καὶ μόνον οἱ ἦχοι τῶν ὀργάνων τὸν ἠκολούθουν ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός.

Ἦτο μεγάλη ἀπόλαυσις δι' αὐτόν, ὁσάκις ἐν καιρῷ τοῦ τρυγητοῦ ἢ ἐν τινι γαμπλίῳ τελετῇ ἤκουε τὰ ἐγχώρια ὄργανα εἰς τοιαύτας περιστάσεις συνεσπειροῦτο πλῆσιον τῆς ἐστίας καὶ δὲν ἐπρόφερε τὴν ἐλαχίστην λέξιν, προσήλου μόνον τοὺς ζωηροὺς ὀφθαλμούς του ὡς ἢ γαλιῇ ἐν τῷ σκότει.

Ἐπὶ τέλους κατεσκεύασε μόνος ἐν βιολίῳ διὰ μιᾶς σανίδος καὶ ὀλίγων τριχῶν ἐξ οὐρᾶς ἵππου, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἦτο τόσῳ μελωδικόν ὡς τὰ τοῦ οἰνοπωλείου, διότι αἱ χορδαὶ του ἐδόμουν ὡς αἱ μῦραι ἢ οἱ κῶνωπες. Ἐν τούτοις νύχαριστεῖτο, καὶ δὲν ἔκαμνεν ἄλλο τι ἢ νὰ παίξῃ ἀπὸ πρώτας μέχρις ἐσπέρας, ἂν καὶ ἐδέχετο πολλὰ λακτίσματα καὶ κολάφους ἀπὸ τὴν μητέρα του.

Τὸ παιδίον καθίστατο ὁσημέραι ἰσχνότερον, ἢ κόμην του ἐμεγεθύνετο, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐγένοντο ζωηρότεροι καὶ μᾶλλον ἀπλανεῖς, αἱ δὲ παρειὰι του ὑπερὶ τὸ δέον κοίλαι. Οὐδεμίαν ὁμοιότητα εἶχε πρὸς τὰ ἄλλα παιδιά· ἦτο καὶ τοῦτο ὡς τὸ βιολίον του, ὅπερ μόλις ἠδύνατο τις ν' ἀκούῃ. Ἐκτὸς τούτου πρὶν ἔλθῃ τὸ θέρος ἤρχισε καὶ νὰ μὴ τρώῃ, ἐτρέφετο μόνον μὲ ὡμά γογγύλια καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν ἣν εἶχε πρὸς τὸ βιολίον του. Ἦ ἐπιθυμία του ὅμως αὕτη εἶχε κάκιστον τέλος.

Πλῆσιον τῆς καλύβης, ὑπῆρχε μεγάλη οἰκία, μᾶλλον μέγαρον, ὃ θυρωρὸς τοῦ ὁποίου ἐκέκτητο μίαν βάρβιτον μὲ τὴν ὁποίαν ἐπαιζε καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, ὅπως διασκεδάζῃ τὴν νεαρὰν ἐρωμένην του καὶ τοὺς ἄλλους ὑπηρέτας. Ὁ Γιάγκος πολλάκις διολισθαίνει μὲσφ τῶν δενδρυλίων τὸν κῆπον καὶ ἔβηθε μὲχρι τῆς θύρας τοῦ δωματίου τοῦ θυρωροῦ, ὅπως ἀκούσῃ τὴν μουσικὴν ἢ μᾶλλον ὅπως λαμβάνῃ διδάγματα. Ἡ βάρβιτος ἐκεῖνη συνήθως ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἀκριδῶς ἀπέναντι τῆς θύρας, ὁσάκις δὲ τὴν παρετήρει τὸ παιδίον ἢ ψυχῇ του ἀνῆρχετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· τὴν ἐθεώρει ὡς ἀπρόσιτον θησαυρόν, ὃν δὲν ἠδύνατο νὰ καθέξῃ. Εὐρίσκετο εἰς ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πρακτέου· νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν λάβῃ μίαν στιγμὴν εἰς τὰς χεῖρας του ἢ ν' ἀρκεσθῇ βλέπων αὐτὴν ὅσφ τὸ δυνατόν ἐγγύτερον... Ὅσάκις τῷ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν ἢ σκέψις αὕτη, ἢ καρδιά του ἐπαλλεν ἐκ χορᾶς.

Ἐσπέραν τινα πάντες ἀπουσίαζον ἐκ τοῦ μεγάρου. Ἡ οἰκογένεια πρὸ πολλοῦ ἐταξείδευε μακράν, ὃ δὲ θυρωρὸς μετὰ τῆς ἐρωμένης του ἦσαν εἰς φιλικὴν τινα οἰκίαν. Ὁ Γιάγκος κεκρυμμένος ὀπισθεν

συστάδος δένδρων παρετήρει ἐπὶ πολλὰν ὥραν μὲσφ τῆς ὀρθανοίκτου θύρας, τὸ ἐσωτερικόν τοῦ δωματίου.

Ἡ σελήνη πλησιφαῆς, ἐπλήρου τὴν φύσιν διὰ τῶν ἀργυροχρῶν αὐτῆς ἀκτίων, τινὲς τῶν ὁποίων προσέπιπτον καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐνθα ἐκρέματο τὸ βιολίον. Ὁ Γιάγκος εὐρισκόμενος ἐν τῷ σκότει ἐνόμιζεν ὅτι ἐβλεπεν αὐτὸ καταυγαζόμενον ὑπ' οὐραίου αἰγλῆς· ἴστατο οἰκνεὶ κεραυνόπληκτος· πάντα τὰ μέρη τοῦ βιολίου ἦσαν καταφανῆ, οἱ μετάλλιναι στροφεῖς ἐστιβδον δίκην πυγολαμπίδων. Πόσον ὠραῖον ἦτο, πόσῳ μαγικόν! Ὁ Γιάγκος τὸ παρετήρει μὲ λακταροῦντας ὀφθαλμούς. Ἐρπῶν ἀψοφητῆ, παρετήρει ἐννεὸς καὶ ἀφῶνος τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο. Ὅτε μὲν ἴστατο συνεχόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου, ὅτε δὲ προσέβαινε ὀλίγον κινούμενος ὑπὸ τῆς σφοδρᾶς ἐπιθυμίας. Ἦτο ὄπτασία, ἢ ὄχι; Ἐνόμιζεν ὅτι τὸ βιολίον ὀλοὲν ἐπλῆσσίαζε πρὸς αὐτόν, ὅτι περιίπτατο ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς του.

Πρὸς στιγμὴν τὸ δωματίον ἐσκοτάσθη ἵνα φωτισθῇ καὶ πάλιν μεγαλοπρεπέστερον. Ὁνειρον, πράγματι ὄνειρον ἦτο. Ἐν τούτοις ἐλαφρὰ ἀπόγειος αὔρα ἐπνεεν ἠδέως, τα φυλλώματα ἐφρίσσον ἐν τῷ κήπῳ, οἱ δὲ γρύλλοι ἐτερέτιζον, ὡσάν νὰ τῷ ἔλεγον «πῆγαινε, Γιάγκο, δὲν εἶνε ψυχὴ μέσα.... πῆγαινε.»

Ἡ νύξ ἦτο διαυγεστάτη. Παρὰ τὴν δεξαμενὴν ἐν τῷ κήπῳ ἤρχισε νὰ ψάλλῃ ἢ ἀνδῶν, ὅτε μὲν ἠδέως ὅτε δὲ μεγαλοφῶνας: «Πῆγαινε, Γιάγκο, λάβε θάρρος...» Μικρὸς κόραξ ἐπετερυγίδεν ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδίου καὶ ἐκρῶξεν «Ὅχι, Γιάγκο, ὄχι.» Ὁ κόραξ ἀπεμακρύνθη, ἢ ἀνδῶν ὅμως παρέμεινε ἐκεῖ, οἱ δὲ γρύλλοι ἐξηκολούθουν νὰ φωνάζωσι: «Δὲν εἶνε κανεὶς μέσα.»

Προέβη ὀλίγον, σχεδὸν ἐπλῆσσίασεν εἰς τὸ κατώφλιον, ἠδύνατο τις ν' ἀκούσῃ τὴν ἀσθενῆ καὶ βραδυσμένην ἀναπνοὴν του. Μικρὸν ἔτι καὶ τὸ λευκὸν ὑποκάμισον θὰ ἐξηφανίζετο ἐντὸς τοῦ δωματίου. Μάτην ὃ τίμιος κόραξ ἐπετερυγίδεν ἐκ νέου καὶ ἐκρῶξεν «Ὅχι, ὄχι.» Ὁ Γιάγκος εἶχεν ἤδη εἰσέλθει.

Οἱ ἐν τῇ δεξαμενῇ βάτραχοι ἐκόαξαν αἰθνηδῶς, ὡσεὶ πτοπθέντες καὶ πάλιν μετ' ὀλίγον ἐσίγησαν. Ἡ ἀνδῶν ἐπαύσε νὰ ψάλλῃ, ἐπίσης καὶ οἱ γρύλλοι. Ἐν τῷ μεταξύ ὃ Γιάγκος ἐπλῆσσίαζε πρὸς τὸν θησαυρόν του, ἀλλὰ κατεῖχετο ὑπὸ φόβου. Ὁμοίαζε πρὸς λαγῶν ἐξερχόμενον ἀπὸ τινος λόχμου, ἔτρεμε τῶσσωμος, αἱ κινήσεις του ἐγένοντο ταχύτεραι ἢ δὲ ἀναπνοὴ του μᾶλλον βραδεία.

Τὸ ἐν τῇ δύσει ὀδεννύμενον λυκόφως ἔρριπτε τὴν τελευταίαν ὑπέρυθρον ἀναλαμπὴν του, κοθ' ἦν στιγμὴν ὃ Γιάγκος βαινὼν ἀκροποδῆτι ἐπλῆσσίασε τὸν τοῖχον. Νέφος διελθὸν πρὸ τῆς σελήνης ἐκάλυψεν αὐτὴν ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἰὸ δωματίον ἐδυσθίονε εἰς τὸ σκότος καὶ δὲν ἠκούετο ἄλλο τι ἢ ὃ ψίθυρος τῶν ἐν τῷ κήπῳ φυλλωμάτων καὶ ἢ ἀπομακρυσμένη ὑλακὴ οἰκοφύλακος κυνός. Αἰθνης βροντῶδης ἤχος διέκοψε τὴν ἐπικρατούσαν νηνεμίαν, ὡσεὶ ἐτάνυσέ τις χορδὴν τινα, ταῦτοχρόνως δὲ βραγχνῆ

φωνή, οἰκνεὶ νυσταλέα ἠκούσθη εἰς μίαν γωνίαν τοῦ δωματίου ἐρωτῶσα θυμωδῶς: «Ποῖός εἶνε;»

Πυρεῖον προστριβὲν ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐφώτισε μετὰ μικρὸν τὸ δωματίον· τότε ἀντήχησαν ἀραὶ, γρονθοκοπήματα. φωναὶ παιδίου καλοῦντος πρὸς βοήθειαν, ταύτας δὲ ἠκολούθησαν ὑλακαὶ κυνῶν καὶ βηματισμοὶ ἀνθρώπων ἐλθόντων μετὰ φανῶν. Ὁλη ἢ οἰκία ἦτο ἀνάστατος.

Μετὰ δύο ἡμέρας ὃ Γιάγκος παρουσιάζεται πρὸ τοῦ δικαστοῦ. Μήπως κατηγορεῖται διὰ κλοπῆν; Βεβαίως.

Ὁ δικαστὴς καὶ ὃ ἐνάγων παρετήρουν βλοσυρῶς τὸν ἐνοχον ἰστάμενον πρὸ αὐτῶν μὲ τὸν λιχανὸν εἰς τὸ στόμα, μὲ περιφόβους καὶ ἀπλανεῖς ὀφθαλμούς, μικρὸν, κάτισχον, κυφόν, κονισαλέον καὶ ἀνίκανον νὰ εἰπῇ, πῶς καὶ διατὶ εὐρίσκετο ἐκεῖ ἢ τι ἐμῆλλον νὰ τὸν κάμωσι. Πῶς, ἐσκέπτετο ὃ δικαστὴς, δύναται τις νὰ τιμωρήσῃ ἕνα τόσῳ μικρὸν ἐγκληματίαν, δεκαετῆ περίου, καὶ μόλις δυνάμενον νὰ ἴσταται εἰς τοὺς πόδας του; Νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὰς φυλακάς ἢ τι ἄλλο νὰ κάμῃ; Πράγματι δὲν πρέπει νὰ φαίνηται τις σκληρὸς πρὸς τὰ παιδιά. Δὲν θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ παρεδίδοτο εἰ. ἕνα κλητῆρα, ὅστις, νὰ τῷ δώσῃ ὀλίγους ῥαβδισμοὺς πρὸς σωφρονισμόν;

Οὕτω καὶ ἐγένετο. Λαμπρὰ ἰδέα τῇ ἀληθείᾳ!

Πάραυτα ἐκλήθη ὃ Μάρμα-Στάθης, γέρον κλητῆρ.

«Πάρε αὐτὸν ἐδῶ, καὶ δός του μερικὲς ξυλεις, γὰρ τιμωρία».

Ὁ κλητῆρ ἐκλινεν εἰς σημεῖον ὑποταγῆς τὴν κεφαλὴν, ἔλαβεν ὑπὸ μάλης τὸ παιδίον, ὅπερ ᾠδήγησεν εἰς ἕνα σιτοβολῶνα.

Ὁ μικρὸς Γιάγκος ἢ δὲν ἠννοεῖ τι συνέβαινε ἢ ἐφοβεῖτο νὰ ὁμιλήσῃ· ὅπως ὅμως καὶ ἂν εἶχε τὸ πρῶγμα δὲν προσέφερον οὔτε λέξιν, παρετήρει μόνον γύρω του ὡς περιτρομον στρουθίον. Πῶς νὰ γνωρίζῃ τι τὸν ἠθελον ἐκεῖ; Μόνον ὅταν ὃ Μάρμα-Στάθης τὸν συνέλαβε διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός, καὶ ἐσῆκωσε διὰ τοῦ μαστιγίου τὸ μικρὸν ὑποκάμισόν του, τότε ὃ πτωχὸς Γιάγκος ἐκραύγασεν ὅσον ἠδύνατο: «Μάνα! ἀνά πάν· δὲ κτύπημα ἐπανελάμδυνε «Μάνα, μάνα!» ἀσθενέστερον ὅμως ἐκάστοτε, ἕως οὗ ἐσίγησε τέλεον καὶ δὲν ἐκάλει πλέον τὴν μητέρα του...

Τὸ δυστυχισμένο τὸ βιολί!

Ἄλλὰ σύ, μοχθηρὸ καὶ σκληρόκαρδε κλητῆρ! Τίς ποτε ἐμαστίγωσε παιδίον τοιουτοτρόπως; Ἐκεῖνο ἦτο πάντοτε ἀδύνατον καὶ ἀσθενικόν, καὶ μόλις ἠκούετο ἢ ἀναπνοὴ του!

Μετ' ὀλίγον ἤλθεν ἢ μήτηρ καὶ ᾠδήγησε τὸ μικρὸν τῆς εἰς τὴν οἰκίαν. Τὴν ἐπομένην ὃ Γιάγκος δὲν ἠγέρθη· μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας ἐξέπνευσεν ἠδύχως ἐπὶ τῆς ἀχυρίνου στρωμνῆς του.... Ἐνῶ ἐκεῖτο ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης, αἱ χελιδόνες ἐψαλλον ἐξω εἰς τὰ κερασσοδένδρα, ἀτινα εὐρίσκοντο κατὰ μῆκος τῆς καλύβης. Ἄκτις ἠλιακὴ διολισθαίνουσα διὰ τινος ὑλοπίνακος ἐφώτιζε τὴν ἀτημέλητον κόμην του καὶ τὴν ἀναιμικὴν φυσιογνωμίαν του. Ἡ ἀκτις ἐκεῖνη ἐφαίνε-

το ως ὀδηγὸς τῆς μικρᾶς ψυχῆς, ὅπως ἀνέλθῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἦτο εὐτύχημα δι' αὐτὸν ἀκολουθήσαντα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του, ὀδὸν τόσον ὀμαλὴν καὶ τόσον εἰρηνικὴν, διότι λίαν ἀκυνθώδης θὰ ἦτο ἢ τοῦ βίου του. Ἐν τῇ καταστάσει ἐκείνῃ τῇ ἀμφιδόλῳ ἐφαίνετο ἀντιλαμβάνομενος τῶν εὐχῶν τοῦ ἔξω κόσμου, αἵτινες ἐβῆσαν μέχρις αὐτοῦ μέσῳ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου. Ἦτο ἐσπέρα· αἱ ἀγρότιδες ἐπέστρεφον ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν εὐθυμοὶ ὑπὲρ ποτε καὶ μέλπουσαι καθ' ὀδὸν διάφορα ἄσματα· ὁ βρουσκεπὴς ῥυαξ ἐκελάριζεν ἔξω ἐν τῇ στενῇ κοίτῃ του.

Ὁ Γζάνκος ἤκουε διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν ἐναρμόνιον ἠχὼ τοῦ χωρίου. Πλησίον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τινος κιβωτίου ἐκεῖτο τὸ ἀκομψὸν βιολίον του. Αἰθῆνης ἡ πελιδνὴ μορφή του ἐφαιδρύνθη, καὶ τὰ ὠχρὰ χεῖλιν του ἐψιθύριζαν:

«Μάνα!»

«Τ' εἶνε παιδάκι μου;» ἠρώτησεν ἡ μήτηρ του καταλειδομένη ὑπὸ δακρῶν.

«Μάνα, ὁ Θεὸς θὰ μοῦ δώσῃ ἓνα καλὸ βιολί στὸν οὐρανόν.»

«Ναί, παιδάκι μου, ναί» ἀπεκρίθη ἐκείνη. Δέν ἠδυνήθη νὰ εξακολουθήσῃ διότι κατελήθη ὑπὸ λυγμῶν, ἐψιθύρισε μόνον «Χριστέ μου, Χριστούλη μου!» καὶ σπυρίξασα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκλαυδεν ὡς ἐκείνῳ, ὅτινες θρηνοῦσιν ὅταν ὁ θάνατος τοῖς ἀθαρπάζει τὴν προσφιλεστέραν ὑπαρξίν των.

Ὅτε ἤγειρε τὴν κεφαλὴν τῆς παρετήρησε τὸ παιδίον· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ μικροῦ μουσικοῦ ἦσαν ἀνοικτοὶ ἀλλ' ἀδρανεῖς, ἡ δὲ φυσιογνωμία του συμπαθὴς καὶ ἀκαμπτος. Ἡ ἠλιακὴ ἀκτίς εἶχεν ἐξαφανισθῆ.

«Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ, μικρὲ Γιάγκο!»

Μετὰ δύο ἡμέρας ἐπέστρεψεν ὁ Βαρῶνος ἐξ Ἰταλίας μεθ' ὅλης τῆς οικογενείας του. Μετ' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὁ μνηστήρ τῆς θυγατρὸς του.

«Τὴ ὠραία χώρα εἶνε ἡ Ἰταλία!» παρετήρησεν ἐκείνος.

«Ναί, καὶ οἱ ἄνθρωποι!» ἀπάντησεν ἡ νεᾶνις. «Εἶνε χώρα καλλιτεχνῶν! Ἐκεῖ δύνανται νὰ καλλιεργηθῶσιν αἱ ἰδιοψυχαί!»

Αἱ πεῦκαι ἐμνύριζον ἀνωθεν τοῦ τάφου τοῦ Γιάγκου!

Γ. Π. ΠΑΠΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΑ

Μικρὰ

Ἡ καρδία τοῦ Γαμβέττα κατετέθη κάτωθεν ἀγάλματός του, ὅπερ ἐσχάτως τῇ ἤγειραν ἐν Παρισίοις.

— Λέγεται ὅτι κυρία τις ἐν Σαν-Διέγο τῆς Καλιφορνίας ἔχει συναθροίσει μέχρι τοῦδε 970 χιλιάδας γραμματόσημα.

— Πεντακόσια παιδιά, ἡλικίας κάτω τῶν 10 ἐτῶν ὠδηγήθησαν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Λονδίνου, ἐν διαστήματι 12 μηνῶν, ὡς ἐκδοτα εἰς τὸν μέθην καὶ τὴν ὀκνηρίαν.

Τὰ κοσμητήρια τοῦ Λονδίνου κατέχουσι χῶρον 2.000 πλῆθρων, ὧν ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰς 250,000 λίρας στερλίνας.

— Ἀπὸ τοῦ 1,590 μέχρι τοῦ ἔτους 1680 πλείους τῶν 3,400 γυναικῶν ἐκάησαν ἐν Σκωτίᾳ ὡς μετέρχομεναι τὸ ἐπάγγελμα τῆς γοήσεως.

— Ἐν Λονδίῳ 10,000 ἴπποι χρησιμεύουσι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν tram-Ways.

— Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἡ Μεγάλη Βρετανία εἰσήγαγεν ἐξ Ἑλβετίας γάλα πεποκνωμένον ἀξίας 450.265 λιρῶν στερλιῶν.

— Ἐν Λονδίῳ ὑπάρχουσι τετρακόσιοι μόνιμοι ἀστυνόμοι.

— Κύριός τις ἐν Κανσᾶς κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ 50 λίρας στερλίνας, διότι ἐφίλησε τὴν χεῖρα κυρίας τίνος λόγῳ οἰκειότητος.

Νέον φάρμακον διὰ τὰ κλαίοντα παιδιά.

Ἄν δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ ἐν τῷ «Φωνογράφῳ» γραφόμενα, τὸ ὁμώνυμον ὄργανον δύναται ν' ἀποβῆ χρήσιμον εἰς πᾶσαν οἰκογένειαν. Λέγεται ὅτι τὰ νήπια ὅταν ἀκούωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν φωνὴν ἀμέσως παύουσι τοῦ νὰ κλαίωσι. Τὸ πείραμα ἐγένετο ἐν Οὐάσιγκτων ἐπὶ τινος κορασίου δώδεκα μηνῶν, ὅπερ ἀνεστάτω ἐν καιρῷ νυκτός ὄλην τὴν οἰκίαν διὰ τῶν φωνῶν του. Ἐχρησιμοποίησαν λοιπὸν ἓνα φωνογράφον, ὅστις ἀπετύπωσε τὰς φωνὰς του, ὡσάκτις δὲ ἤρχιζε νὰ κλαίῃ ἐτίθετο οὗτος εἰς κίνησιν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο θαυμάσιον.

Ἡρωϊσμός Ἰνδῶν γυναικῶν

Θαυμάσιον παράδειγμα γυναικείου ἠρωϊσμοῦ ἀναφέρεται, σχετικῶς πρὸς τὸ ναυάγιον τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀτμοπλοίου «Enterprise», ὅπερ συνέδη κατὰ τὸν ἐσχάτως ἐπισυμβάντα φοβερόν τυφῶνα ἐν ταῖς Ἰνδικαῖς θαλάσσαις καὶ πλησίον τῶν Ἀνδαμάνων νήσων. Ἐπὶ τῶν νήσων τούτων εὐρίθαι ποικίλον κατὰσθημα τῶν Ἰνδῶν εἰς ὁμοιότητα ὀμίλου γυναικῶν καταδικῶν, πλησίον τῆς φυλακῆς τῶν ὁποίων ἔλαβε χώραν τὸ ἐν λόγῳ δυστύχημα. Ἀμα τῷ φοβερῷ ἀγγέλματι, ἀπασαί αἱ γυναῖκες αὐταὶ ὠρμησαν εἰς τὰ μαγιώδη κύματα καὶ σχηματίσασαι ἄλυσον διὰ τῶν χειρῶν προσεπάθουν νὰ διασώσῃ τὸ ἐξ 83 ἀτόμων πλήρωμα. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου αἱ ἠρωίδες αὐταὶ διέσωσαν ἀπὸ βεβαίου θανάτου 33 άτομα, τὰ δὲ λοιπὰ 73 ἐπνίγησαν.

Μνήμη σκύλου

Τὸ ἀκόλουθον ἀξιοπεριέργον συμβάν διηγῆται Ἰρλανδός τις κάτοχος κυνηγετικοῦ κυνός ἐκ τοῦ γένους τῶν «waterspaniels». Ἡμέραν τινα ἐξῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς περίπατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μεγάλου παγετοῦ ἐν ἔτει 1885. Διερχόμενος πλησίον βαθέος αὐλακος ὑδρομύλου τινος ἔσχε τὴν ἀτυχίαν νὰ χάσῃ ἐντὸς αὐτοῦ τὴν ταμδακοθήκην του. Εἰς μάτην ἀπέδησαν ὅλαι αἱ προσπάθειαι τοῦ κυνός, ὅστις ἠναγκάσθη ἄκων νὰ ἐπιστρέφῃ οἶκον μετὰ τοῦ κυρίου του. Δύο μῆνες εἶχον ἔκτοτε παρέλθῃ, καὶ ὁ ἐν λόγῳ κύριος εἶχε τέλεον λησμονήσει τὸ συμβάν, ὅτε ἔτυχε νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ αὐτοῦ μέρους μετὰ τοῦ σκύλου του. Τότε ὁ κύων ἔστη πρὸς στιγμὴν καὶ ὡσεὶ θέλων νὰ συναθροίσῃ τὰς σκέψεις του, ἐπορεύθη εἰς τὸν αὐλακα καὶ πηδήσας ἐντὸς αὐτοῦ ἐξῆλθε μετ' ὀλίγον συναποφέρων καὶ τὴν ταμδακοθήκην.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

κ. Κ. Π. Θ. Εἰς Πάτρας — Ἐλλείπει χῶρον θὰ δημοσιευθῆ βραδύτερον. Σας εὐχαριστοῦμεν.

κ. Δ. Ι. Π. Πάτρας — Ἐλλείπει ἡμῖν χῶρος.

κ. Γ. Π. Π. Πάτρας. — Σας ὑπερευχαριστοῦμεν.

Ἔλα ἐλήφθεισαν δὲν ἀπληγήσαμεν ἰδιωτέρως ἕνεκα πειγμονῆς ἐργασίας. Περιμένομεν καὶ ἄλλα καὶ μὴ μᾶς συνερίζεσθε.

κ. Ν. Π. εἰς Ὀδησσόν — Σὰτ εὐχαριστοῦμεν καὶ σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς στέλλετε συχνὰ ἔργα σας.

κ. Γ. Κ. Α. Ἐνταῦθα. — Ἀκατάλληλον. Ἄν καὶ τὰ ἄλλα ὁμοιάζου, δὲν σὰς συμβουλευόμεν νὰ τὰ δημοσιεύσετε. Ἴσως ἀργότερα γράψετε καλλίτερα καὶ τότε...

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ν. Α. Α. ἰατρὸν Θήβας. Συνδρομὴ τρέχοντος ἔτους ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. — Σύνταξιν Ἀληθείας ἐν Δημησοῦ Κύπρου· εὐχαριστοῦμεν ἀρ. 27 π. ἔτους ἀπεστάλη — Γ. Γ. Μοσκού νέου συνδρομητοῦ φύλλα ἀπεστάλησαν εἰς Iachkente τῆς Ρωσσίας σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς — Χ. Π. Α. ἐκδότην βιβλιοπωλείου. Ἡράκλειον ἀπαντήσαμεν καὶ ἀναμένομεν. — Λ. Ε. Φιλιππούπολιν μετὰ π. τεύχος τοῦ Α. Μ. ἀπεστάλη τὸ ζητούμενον στέμμα ἐλήφθη — βιβλ. Α. Γεράρδου Κων/πολεις. Ἐχει καλῶς ἀλλὰ πέμπετε αὐτῷ ἐν 5ον τεύχος διότι ἐξητηλήθη· σεις δὲ ἔχετε τὴν σειρὰν ἀπὸ 5 ἀριθ. καὶ ἄνω διὰ τὸν κ. Χ. Μακρῆν. — Π. Ν. Μ. Πέργαμον 7 νέου συνδρομητὰ ἐνεγράφησαν ταχυδρομικῶς ἀπληγήσαμεν. — Α. Μ. Odessa φύλλα 3 νέου συνδρομητῶν μετὰ Π. Κ. ἐν (Πετρούπολει) πρὸ πολλοῦ ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς τὰς 3 ἀποδείξεις των. — Μ. Κ. Θήβας· ἀναμένομεν. — J. G. D. Nourossiisk Ἐπιστολὴ ἐλήφθη ταχυδρομικῶς ἀπληγήσαμεν.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Ὁ Πνευματισμὸς τὸ νεωστὶ δημοσιευθὲν ἔργον τοῦ δικηγόρου κ. Ν. Ι. Λάσκρη, παρασταθὲν τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ν. Θεάτρου ὑπὸ τοῦ Ἑλ. Δραματικοῦ θιάσου ἐπέτυχεν ὡς καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ νεαροῦ συγγραφέως.

Ποικίλον Ἡμερολόγιον εἰκονογραφημένον τοῦ διακίτου ἔτους 1892. Τὸ κομψόν τοῦτο καὶ ὄντως ἡμερολόγιον ὅπερ ἐξέδοτο τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἐστίας συνιστῶμεν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας· διότι εἰς τὰς 80 μεγάλας σελίδας του, εὐρίσκετε τερπνὴν ὠφέλιμον καὶ ποικιληγύλην Τιμᾶται δραχμῆς.

Ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασεως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1789 μέχρι τοῦ 1814 ὑπὸ Φ. Μινιέ μεταφράσις Ε. Α. Σίμου μετ' εἰκόνων. ἐν Ἀθήναις ἐκδότης Γ. Φέξης 1891. Τιμᾶται δρ. . εἰς Σχ. μέγα 8ον ἐκ 256 σελίδων.

Τὸ ὠραιότερον λεπτομερέστερον γλαφυρότερον γεγραμμένον ἱστορικὸν ἔργον ἀπεικονίζει μετὰ τῆς ἱστορικῆς καὶ ποιητικῆς δυναμένης τὴν τρομερὰν καὶ ἀγρίαν ἐκείνην ἐποχὴν εἶνε τὸ ἀνωτέρω ἔργον τοῦ διασώμου Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ συνεργάτου τοῦ Θιέρσου, Μανιέ. Οἱ ἀναγνώσται μας πρὸς οὗς συνιστῶμεν αὐτὸ πολλὰ θὰ μάθωσι καὶ θὰ διδαχθῶσι.

Ζητήσατε τὸ νέον ἡμερολόγιον Φωτιάδου

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἰωάννης Μαραγκός. Ὁ Ἰωάννης Μαραγκός, οὗτινος τὴν παρελθούσαν